

سو بسید

یا قیمت‌های حمایتی

و ناخواه برای مصرف‌کنندگان شهری پذیرا گردیده است. زیرا اگر مصرف‌کننده کالایی را که تا دیروز ده و حتی بیست برابر ارزان‌تر (به‌عنوان سهمیه دولتی) و با قیمت حمایتی دریافت می‌گردد چگونه قادر خواهد بود که آنرا از این پس با قیمت واقعی خریداری نموده و از لحاظ اداره زندگی نیز دچار آشفتگی و پریشانی خاطر نگردد. ولسی بی‌هیچ تردید صاحب‌نظران اقتصادی عقیده دارند که برای رشد تولید و حفظ و حراست آن در هر جامعه‌ای در درازمدت باید از قیمت‌های حمایتی به‌تدریج و یا یکباره چشم‌پوشی گردد و مواد و کالاهای تولیدی با قیمت‌های واقعی در اختیار مصرف‌کنندگان قرار گیرد. مسلماً اجرای چنین امری خالی از دغدغه و نگرانی نبوده ولی داروی تلخی است که برای بهبودی و شفای بیمار که در اینجا تولید و تولیدکننده و بودجه مملکت می‌باشد لازم و واجب است.

قیمت‌های حمایتی محصولات و فرآورده‌های دامی که در راس آن، شیر و گوشت می‌باشد. پیوسته، معضلات و نارسائی‌هایی را به‌همراه داشته که نه مورد رضایت تولیدکنندگان بوده و نه مصرف‌کنندگان. زیرا به‌طور یکپارچه و یکسان همه افراد کشور را شامل نشده و اغلب با تبعیض و بی‌عدالتی‌هایی توأم بوده است. اگر مصرف‌کنندگان شهری به‌ویژه شهرهای بزرگ یا هر گونه درآمدی چه غنی و چه فقیر، به‌ظاهر از کالاهای سهمیه‌بندی شده سو بسیدی می‌توانستند استفاده نمایند مسلماً در سطح مملکت چنین شرایط و امکاناتی برای همگان از شهری گرفته تا روستائی فراهم نبوده است. به‌همین خاطر، دوگانگی یا چندگانگی قیمت‌ها، برای اینگونه تولیدات به‌وجود آمده خواسته یا ناخواسته انحرافات و سوءاستفاده‌هایی را برای پاره‌ای از اشخاص فرصت‌طلب و سودجو فراهم آورده است. در حالیکه دولت بخاطر سلامت اقتصادی جامعه و جلوگیری از رشد قیمت‌ها حاضر به تحمل سنگینی بودجه - قیمت‌های حمایتی می‌گردد، در عوض می‌بینیم با چنین بازتاب‌های نا‌عادلانه و فسادبرانگیز نیز روبرو شده که سرانجام آن متأسفانه بجای

وجود ۱۰۰ میلیون واحد دامی در کشور، تولید سالانه نزدیک به ۴ میلیون تن شیر و لبنیات و ۲۰۰ هزار تن گوشت، چند میلیون تن کود دامی، می‌تواند و باید که نگاه منتظر صدها هزار دامدار و دامپرور را به‌تصویب‌نامه‌های دولت بیاندازد. اگر سو بسید به‌یکباره حذف شود چه خواهد شد؟ زمانی که تمامی خدمات از جمله عرضه مواد اولیه دان و خوراک دام، ماشین‌آلات و دارو به‌بخش خصوصی سپرده می‌شود، چه خواهد شد؟ خلاصه از خدمات دولتی (در لوای قیمت‌های حمایتی جهت تثبیت نرخ مواد کشاورزی) برای جلوگیری از سودجویی عوامل واسطه چگونه پرمی‌شود؟ با اجرای چنین سیاستی آیا شرکت‌های تعاونی حمایت و تعویب می‌شوند، تا قوی‌تر و فعال‌تر عمل می‌کنند؟ قیمت تمام شده محصولات کشاورزی و فرآورده‌های آن بر چه مبنایی سنجیده می‌شود؟ برای فعالیتهای کشاورزی با توجه به‌گردش کند سرمایه چند درصد سود در نظر گرفته شده است؟ ...

مطلب زیر به‌تأثیر حذف سو بسید (قیمت‌های حمایتی) بر اقتصاد دامپروری پرداخته است.

بر اقتصاد دامپروری

از: دکتر پرویز مزینی

درصد قیمت واقعی را نیز تشکیل نمی‌دهد. اتخاذ چنین شیوه‌ای در اداره جامعه اگرچه در کوتاه مدت، موجب برقراری توازن اقتصادی و تعادل دخل و خرج خانواده‌ها می‌گردد و سرپوشی بر روی تورم و گرانی محسوب می‌شود، ولی در درازمدت بار مالی، آن‌چنان سنگین و طاقت‌فرسا خواهد شد که کمتر دولتی قادر خواهد بود به‌آسانی آنرا هضم و تحمل نماید. از همین رو سیاست استفاده از قیمت‌های حمایتی و عوارض و آثار آن در شرایط موجود جامعه ما چنان تلخ و ناگوار است که دولت ناچار به‌ابراز حقایق دردناک مربوط شده و بازتاب‌های ناخوشایند و نامطلوب حذف آنرا خواه

بطوریکه استنباط می‌گردد سیاست‌گذاری‌های آتی مملکت براساس حذف سو بسیدهای مختلف انواع کالاها و مواد مصرفی پایه‌گذاری خواهد شد. این سمت‌گیری اگرچه ممکنست به‌یکباره جامه عمل بخود نبیوشد ولی سرانجام چنین هدف و منظوری را موجب خواهد شد. درمسورد تولیدات دامی نیز اکنون سالمه‌است که مصرف‌کنندگان در لوای قیمت‌های حمایتی از قیمت واقعی و راستین این گونه فرآورده‌ها بی‌خبر مانده‌اند. بطوری که در بسیاری از موارد قیمتی را که شهروندان ما از بابت این کالاها می‌پردازند به‌طور شگفت‌انگیزی پائین و حتی در پاره‌ای از موارد ده

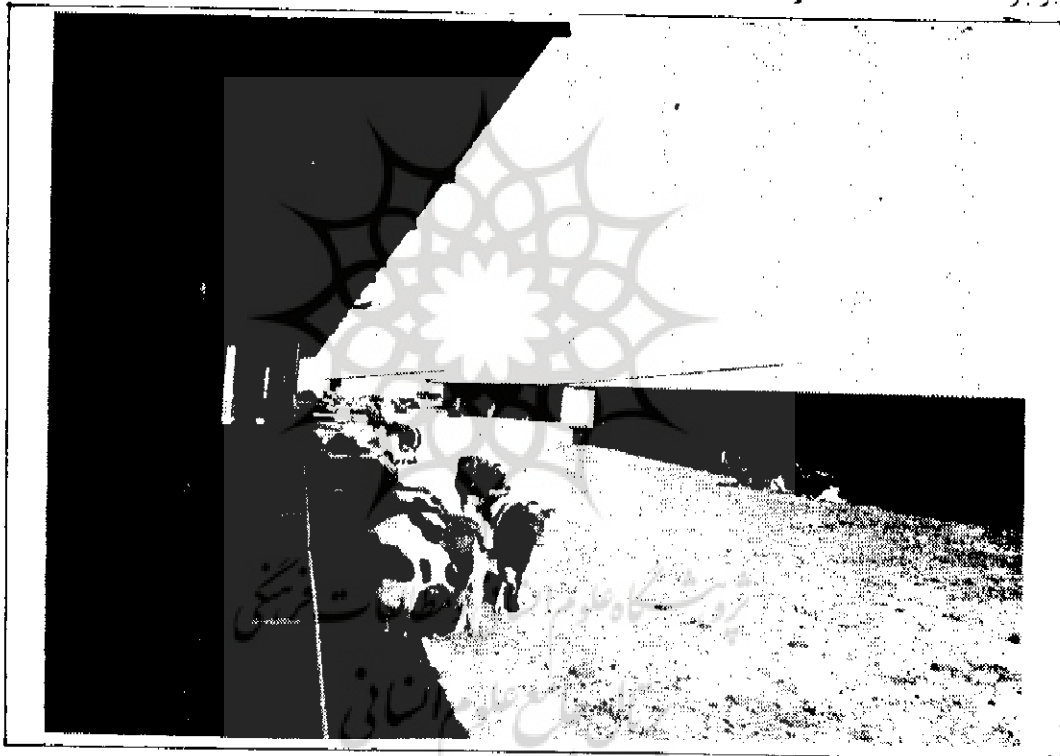
تمرکززدائی، ازدیاد جمعیت شهرها و حالی شدن روستاها از ساکنین کارآمد است.

از سوی دیگر از آنجا که بررسی و اعلام قیمت‌های واقعی محصولات دامی با مسئولیت و تعهدی که دولت در قبال قیمت‌های حمایتی از لحاظ تامین اعتبار و بودجه آن دارد موجب دوری جستن از واقعیت‌ها و پرهیز از محاسبات موجه و قابل انکار شده و تنگنای غیرقابل تحملی را برای تولیدکنندگان فراهم آورده که منجر به پی‌گیری‌های همه‌جانبه آنها و توأم با شکوه و شکایت برای تعیین قیمت‌های صحیح می‌شده است. در چنین شرایطی نگرانی‌های غیرقابل باوری در عرصه فعالیت‌های تولیدی و قلمرو امور دامپروری بوجود آمده که ادامه کار

حذف سوبسید محصولات دامی اگر چنانچه به‌طور سنجیده عملی شده و با برنامه‌ریزی‌های منطقی و حساب شده، دربرگیرنده نظرات تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و دولت باشد، می‌تواند از کاهش تولید در رشته‌های مختلف دامپروری و انحراف و فساد و تبعیض و بی‌عدالتی‌های اشاره شده تا حد مؤثری جلوگیری نماید و موجب انگیزه‌ها و دل‌بستگی‌های تازه و قابل اتکائی برای سرمایه‌گذاری بیشتر و تجهیز نیروی انسانی متخصص و ماهر و نیمه‌ماهر برای جلب و جذب در اینگونه فعالیت‌های تولیدی گردد.

در مسابقه تولید و عرضه، کسانی موفق خواهند شد که بصیرت، آگاهی و تخصص بیشتری در کار خود داشته باشند.

مسلمانان در آینده قیمت‌های تضمینی جایگزین قیمت‌های حمایتی درمورد

محصولات کشاورزی و دامی شده و در عین حال دامپروران دیگر از نوسان و سقوط شدید و ناگهانی قیمت کالاهای تولیدی خود آشفته و نگران خواهند بود ولی با توجه به شرایط بازار و عرضه و تقاضا و رقابت‌های حرفه‌ای که بر آن حاکم است، تولیدکنندگان می‌توانند با درک موقعیت‌ها و برخورداری از شرایط بهتر دلخواه، آزادانه کالاهای خود را با نرخ‌های بالاتر از تضمینی به فروش رسانند لذا در مسابقه‌ای که در عرضه و فروش تولیدات دامی به‌وجود خواهد آمد

تلاش فوق‌العاده‌ای را بطور دائم پذیرا شده و تقبل می‌نمایند ولی هیچگاه احساس آرامش و آسودگی شغلی نکرده، پیوسته نگران فعالیت تولیدی خود از لحاظ مالی در کوتاه و دراز مدت هستند. در صورتیکه با اهمیت حساس و استراتژیکی که محصولات دامی و کشاورزی در حال و آینده برای اقتصاد کشور داشته و دارند تسلط و غلبه چنین وضع غیراصولی و ناصوابی بر اینگونه فعالیت‌ها، مخاطره‌آمیز بوده موجب خشک شدن چشمه‌های تولید خواهد شد.

را بخاطر عدم توازن دخل و خرج غیرممکن و دشوار می‌سازد. از همین رو است که مشاهده می‌گردد که قیمت اغلب محصولات دامی به‌هیچ‌روی هم‌آهنگ با کالاهای بازرگانی و صنعتی نبوده و به‌موقع مورد تجدیدنظر واقع نشده و در ارتباط با عوامل تولید چنانچه انتظار میرفته مورد ارزیابی واقعی و بی‌طرفانه قرار نگرفته و از سود معقول و قابل اطمینانی نیز برخوردار نبوده است. تولیدکنندگان مواد دامی با اینکه سرمایه بسیاری را در این رشته به‌خطر انداخته‌اند و همت و

— حذف سوبسید همانند غده‌ای
است که برداشتن آن برای بیمار
(دولت - تولید و تولیدکننده)
ضروری است .

— سوبسید موجب خالی شدن
روستاها از سکنه و ازدیاد
جمعیت در شهرها شده است .

کسانی موفق خواهند شد که بصیرت و آگاهی و تخصص بیشتری در کار خود داشته و دارای مدیریت بهتری در اداره واحد خود باشند در نتیجه ایجاد چنین رقابت مشروع و صحیحی، مسلماً تولید افزایش یافته و میزان کارایی و بهره‌وری در فعالیت‌های دامپروری بنحو چشم‌گیری بالا خواهد رفت. این امر در صورتی تحقق خواهد یافت که تولیدکنندگان از این پس رسالت تولیدی، وظایف حساس و مسئولیت خطیر خود را بدرستی بازشناخته سرنوشت کار خود را به دست عوامل واسطه و سودجو نسپارند و به اهمیت و ارزش خود در اقتصاد باز و گسترده و آزاد جامعه واقف شده مسیر فعالیت تولیدی خود را از ابتدا تا انتها در دست‌های توانمند خویش گرفته در لوای همکاری و تعاون و مشارکت‌های جمعی هوشیارانه عمل و اقدام نمایند. تولیدکنندگان زحمتکش محصولات دامی ما اگر بخواهند همچنان حاصل زحمات شبانه‌روزی و دشوار خود را بی‌آنکه کمترین

اراده و قدرتی داشته باشند تحویل واسطه‌ها و اشخاص بی‌صلاحیت سودجو ولی سرمایه‌دار و طماع و یا پاره‌ای از تبدیل‌کنندگان مواد غذایی فرصت طلب و بی‌انصاف نمایند مسلماً دیری نخواهد پایید که در قلمرو فعالیت تولیدی خود نومید و ناتوان شده گماکان در موضع ضعف قرار گرفته از پیشرفت باز خواهند ماند. بنابراین این بر عهده دولت است که در لوای شرکت‌های تعاونی قوی و فعال در انسجام بخشیدن تولیدکنندگان، برنامه‌ریزی نماید و اجازه ندهد که زالوصفتان دلال‌مآب خودنمایی کرده، اراده خود را هم به تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان تحمیل نمایند، به‌طوری‌که تمامی سود حاصله از اینگونه فعالیت‌ها را با توان مالی‌ایکه دارند بخود اختصاص دهند ولی گرفتاریها و مشکلات و نگرانی‌ها را با دست و دلبازی و سخاوت‌مندی تحویل تولیدکنندگان نمایند ●

سود بخش خصوصی در نظر می‌گیرید؟

— بله — سود توزیع‌کننده و تولید —
کننده را در نظر می‌گیریم، هنگامی که دولت کار را به بخش خصوصی واگذار می‌کند باید توان و شایستگی کنترل را از نظر قیمت‌گذاری، کیفیت، کمیت و مالیات بردرآمد داشته باشد.

گزارش: به این ترتیب آیا تعاونی‌ها حمایت می‌شوند؟

— آنها باید رقابت‌کنند، البته حمایت هم می‌شوند، اما از نظر ما هر کس بهتر و ارزانتر سرویس دهد و تولید کند، حمایت می‌شود، تعاونی‌ها باید بهتر عمل کنند، زیرا آنها دستگاهی هستند که امکانات را با نرخ دولتی در اختیار گرفته‌اند، اگر نتوانند رقابت کنند باید کنار بروند.

گزارش: آقای کلانتری با تشکر از

مصاحبه‌ای که گرچه با وقت قبلی انجام گرفت اما دوستانه و صریح بود، یک بار دیگر می‌پرسم آیا به راستی شما فقط ماهانه ۱۶ هزار تومان حقوق می‌گیرید، آیا این رقم کفاف زندگی خانواده شما را می‌کند آیا کار دوم ندارید، آیا...

وقت تمام شده است، مجارها منتظرند، دکتر جواب آخرین سؤال را هم در بین مصاحبه داده بود، خدا حافظی کردیم، این روزها وقت وزرا خیلی تنگ است، مجارها پشت در ایستاده‌اند، دانمارکی‌ها با دیس پنیر از پل‌ها بالا می‌آیند، کانادایی‌ها رئیس صلح خود را روانه کرده‌اند، پرتغالی‌ها از این وزارتخانه به آن وزارتخانه مسابقه گذاشته‌اند.

فرانسوی‌ها رنگین و سنگین اما پاورچین پاورچین از عراق دور شده به ایران نزدیک می‌شوند. امریکایی‌ها را نمی‌دانم اما فقط ششمین و هفتمین هواپیمای گمکی آنها در تهران و ارومیه به زمین می‌نشیند، انگلیسی‌ها ول‌کن نیستند حتی گاری کوپر می‌خواهد دیدار مجددی از ایران داشته باشد، آنچه مسلم است اینکه دیگر کمتر از هیاتهای آفریقایی، کشورهای تازه‌کشف شده ذره‌بینی و جهان چهارمی‌ها خبر می‌شود، با آسانسور مخصوص معاونین وزرا که هرگز خیرنگاران را با خود نمی‌برد به طبقه همکف می‌روم. و با مینی‌بوس تحت نظارت شرکت واحد که هنوز یاد نگرفته است تبلیغات ژاپنی، آلمانی و انگلیسی را بر بدنه‌اش منقوش کند رهسپار دفتر مجله واقع در میدان انقلاب می‌شوم ●

— وزیر کشاورزی: ماهانه
۱۶ هزار تومان حقوق
می‌گیرم و در خانه پدری
زندگی می‌کنم.

— متقاضیان زمین آب
و تراکتور به وزارت
کشاورزی مراجعه کنند
تا زمین و امکانات را
در اختیار بگیرند.

خرید ماهی از خارج بیشتر شده، تولید و صدور ماهی و خاویار رشد چندانی نداشته و با مشکلات صورت می‌گیرد، کیفیت خاویار رشد چندانی نداشته و با مشکلات صورت می‌گیرد، کیفیت خاویار پایین است همین ماهی هیگ را بدون رعایت بهداشت و سلامت مردم و به دلیل... خرید کرده و قول و قرارهایی برای خرید بیشتر از آرژانتین گذاشته‌اند، نظر شما در مورد این مسایل چیست؟

— این موارد را از آقای فروزش بپرسید و بین من و ایشان ایجاد اختلاف نکنید.

گزارش: به مسئله سوبسید و تاثیر حذف سوبسید برگردیم، آزاد کردن قیمت‌ها و خلاصه حاصله از خدمات دولتی و واگذاری آن به بخش خصوصی موجب سوء استفاده نمی‌شود؟ آیا کنترل دولت وجود خواهد داشت؟

— دولت وقتی شایستگی از خود نشان می‌دهد که نظارت داشته باشد و وقتی کاری به مردم واگذار می‌شود دولت باید مستمرا " نظارت کند.

گزارش: شما درصد معینی را برای

تراکتور کشاورزی، مسافرکشی کند، به عقیده من یکی از اشکالات بخش کشاورزی اقتصادی نبودن آن و بالا بودن هزینه تمام شده است. مثلا " یکی از سیاست‌ها که چه قبل و چه بعد از انقلاب مطرح شد، کوچک شدن زمین‌های زراعی بود، متأسفانه ما فکر کردیم استضعاف‌زدایی در غیراقتصادی کردن تولید است این بود که سیاست غلطی را در پیش گرفتیم، الان خوشبختانه مصر نیستیم، گرچه ممکن است دیگران مصر باشند.

گزارش: اگر بنا باشد کلیه فعالیت‌های کشاورزی و منابع طبیعی به یک وزارتخانه منتقل شود، به نظر شما این مسئله سهم جهاد است یا کشاورزی؟

— از اول اعتقاد داشتم منابع طبیعی باید یک وزارتخانه داشته باشد ادغام منابع طبیعی در کشاورزی با توجه به شکننده بودن منابع طبیعی اشتباه است. کشاورزی یک مقوله آلت و منابع طبیعی یک مقوله دیگر.

گزارش: از زمانی که شیلات به وزارت جهاد واگذار شد، چنین شایع است که